

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), OCTOBER 21, 1943 ŠTEVILKA (NUMBER) 246

Nemci v strahu pred zajetjem bežijo s Krima

MIHAJLOVIČ GOVORI, PARTIZANI PA SE BORIJO

Izjavil je, da sedaj je "pripravljen za boj do konca." Partizanske čete so razbile nemški poizkus za izkrcanje na dalmatinski obali.

Iz Londona se poroča, da je general Draža Mihajlovič podal svojo javno izjavo v teku meseca, v kateri je odgovoril svojim kritikom, ki ga dolžijo soodgovornosti za Nemce, medtem ko partizani generala Tita večkrat razbije poizkus Nemcev za izkrcanje na dalmatinski obali. Mihajlovič je izjavil, da je stal na čelu dve leti in pol na braniku proti sovražniku, sedaj pa da je pripravljen "poraziti skupnega sovražnika", in da bo to storil, kadar hitro mu zavezniki prestavijo zadostno pomoč.

Ponudba za pobotanje?

Mihajlovičeva izjava partizanarnemu generalu Tita nikjer ne omenja, toda v njej se kaže, da "edinstvo naše dobe" je zapečaten v skupni borbi proti kletemu sovražniku, kar se v Londonu in Kairi čuti pripravljen na pobotanje s partizani.

Krogi od jugoslovanske vojske pravijo, da Mihajlovič edinec nadaljuje z vojsko v Bosni in Hercegovini in da njegove čete končajo večji del Črne gore. Partizani so večerj vrgli na morje nemške ladje, ki so prinesle orožje in skušale zasesti polotok Peljasac v Dalmaciji, le malo od Splita in Dubrovnika, in v bližini otokov Mljet in Brač.

Nemška ofenziva na liniji Sušak — Ogulin

Nemške čete so večerj pod vodstvom generala Tita napadale na partizansko linijo v Hrvatskem. Nemci, ki so porazili 20 tankov, so partizane erto predrli in okupirali mesta, potem ko so vrgli na morje nemške ladje, ki so prinesle orožje in skušale zasesti polotok Peljasac v Dalmaciji, le malo od Splita in Dubrovnika, in v bližini otokov Mljet in Brač.

Partizanski radio poroča, da je bila za ofenzivo proti partizani četam poslana ena polna nemška divizija iz severne Italije. Jugoslovanski viri v Londonu pravijo, da nemška ofenziva ne bo uspešna, ker je general Tita na umik iz vse Istre prisiljen.

**ROOSEVELTOV SIN ODKLO-
NOL VISOKO ODLIKOVANJE**
WASHINGTON. — Senator Roosevelt iz Georgije je odkril, da je njegov sin, Franklin D. Roosevelt jr., odklonil red "drugačnega sra", ker je smatral, da je rana, ki jo je dobil na roko od drobnca šrapnela, prevelika za odlikovanje. Pred nekaj tedni je bil ranjen v mednarodnem morju, ko je bil na pomoč tovarišu, ki je bil ranjen.

Protest "Svobodni- selnih Slovencev," št. 2 S. D. Z.

Članice društva "Svobodni-selne Slovenke" št. 2 S. D. Z., so na svoji redni seji, dne 14. oktobra sklenile, kar najodločneje protestirati proti dnevniku "Ameriška Domovina" in njenim dopisovalcem, ki v teh, za slovenski narod v domovini, tako kritičnih časih s svojim škodljivim natančevanjem in obrekovanjem naših zaslužnih voditeljev SANSa, namenoma ustvarjajo neslogo med našimi ljudmi.

Me članice društva "Svobodni-selne Slovenke" št. 2 S. D. Z. imamo vso vero in zaupanje v nesebično prizadevanje voditeljev, kot so Adamič, Kristan in drugi, in jih bomo po svoji najboljši moči podpirale gmotno in moralno, ker vemo, da se bore za smoter, za katerega naš nesrečni rod v domovini pretaka svojo kri!

Zatorej, Slovenski ameriški narodni svet, naprej do cilja!

Za društvo št. 2 S. D. Z.

Nežka Kalan, preds.
Josephine Petrič, taj.
Mary Somrak, blag.

MUSSO BAJE BOLAN; SE MU JE ZMEŠALO

MADRID. — Iz Vichyja se poroča, da se Benito Mussolini nahaja v nekem sanatoriju v Beneških Alpah kritično bolan, in da v nezvesti obdržava govore kot da je fašistična Italija zmaga v vojni.

Druge vesti iz Vichyja pravijo, da Nemci v Trstu devajo na kose delno izgotovljeno bojno ladjo "Impero", in pošiljajo kose v nemške tovarne za uporabo v vojne namene.

VEST PRAVI, DA JE EDOUARD HERRIOT UMRL

MADRID. — Glasom nekega poročila iz Vichyja je zadnji predsednik francoskega parlamenta, Edouard Herriot, nenadoma umrl. Domneva se, da je umrl v nekem sanatoriju blizu Pariza, kjer je bil držan brez vsakih vezi z zunanjim svetom, ker je bil osumljen, da skuša zbežati iz dežele.

Mladi šampijon

14-letni, pegavi in rdečelasi "Red" Ginsberg iz New Yorka je dobil prvo nagrado v nedavnem kontestu za najboljši model vojnega letala. Prva nagrada je bil vojni bond.

Novi grobovi

ANNA ZIVČIČ

Včeraj ob 5:20 uri popoldne je po dolgotrajni bolezni preminila Anna Zivčič, stara 47 let, stanujoča na 927 E. 237 St. Pokojnica je bila rodom iz Karlovca na Hrvatskem. Pogreb se bo vršil iz hiše žalosti v soboto pod vodstvom Grdinovega pogrebnege zavoda. Podrobnosti bomo poročali jutri.

ANTONIA KOSS

Kot smo včeraj poročali, je v torek večer preminila na svojem domu Antonia Koss, rojena Zgonc, stara 58 let. Stanovalec je na 18007 Waterloo Rd. Pokojnica je bila doma iz vasi Cerknice pri Rakeku na Notranjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 38 leti. Bila je članica društva Strugglers št. 614 S. N. P. J. Tukaj zapuša žalujočega soproga Franka, ki zadnjih 18 let vodi konfekcijsko trgovino na omenjenem naslovu, hčer Frances, poročeno Možina, in dva sinova, Franka, ki je tajnik društva Strugglers, in Pvt. Edwarda, ki se nahaja pri vojakih v Texasu, ter mnogo sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto ob 9:15 uri zjutraj iz pogrebnege zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima in nato na Calvary pokopališče.

GEORGE LUKANČ

V Charity bolnišnici je umrl osem mesecev star George Lukanc, ml. sinček družine George in Elizabeth Lukanc, stanujoča na 1514 E. 33 St. Poleg staršev zapuša sestro Donno in več sorodnikov. Pogreb se vrši v petek popoldne ob 1. uri iz pogrebnege zavoda Jos. Zele in sinovi, v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

SVATBA

V soboto, ob 9. uri popoldne se bosta poročila v cerkvi sv. Kristine Edward W. Susel in Miss Mildred Glodenis. Ženin je sin Mr. in Mrs. Anton Susel, 15900 Holmes Ave. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se poročnih obredov udeležijo. Mlademu paru čestitamo!

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonov in vojno-varčevalnih znanjk!

Naciji pobijajo civiliste, požigajo domove v Italiji, ko se umikajo pred zavezniki

Glavni zavezniški stan v Alžiru. — Naciji so včeraj pod grožnjo brzega ameriškega napredovanja, ki znaša pet milj, napravili umik iz doline reke Volturno in zavzeli nove postojanke na liniji v hribih, pustivši za seboj sliko neverjetnega razdejavanja.

Umik na novo linijo

Nemci se umikajo z očitnim namenom, da se utrdijo na novi črti gorovja Massico, ki je bila zasidrana okrog mesta Mondragone, ležečega šest milj severno od izliva reke Volturno

Nadaljnji prispevki za kampanjo župana Frank J. Lauschet

S kampanjskega urada za ponovno izvolitev župana Frank J. Lauschet se nam poroča, da so sledeči rojaki prispevali v kampanjski sklad.

John Skoff, 1170 E. 174 St., \$20.00; Mr. in Mrs. Joseph Roitz, 6621 Bonna Ave., \$5.00; Ludvik Medvešek, 17634 Lakeport Ave., \$5.00; Pauline Stampfel, 6108 St. Clair Ave., \$5.00; John Lupsina, 10201 Prince Ave., \$5.00; Anton Terbovec, 6233 St. Clair Ave., \$5.00.

Dan volitev se hitro bliža. Ako še niste poslali vašega prispevka, ste prošeli, da to storite takoj in s tem zagotovite zmago našega odličnega župana in zavednega slovenskega Amerikanca na dan volitev 2. novembra. Naslovite vse prispevke na: Lausche for Mayor Committee, 801 N. B. C. Building, Cleveland, Ohio.

Vesti iz Hrvaške

BERN, 13. oktobra. — Hrvaški veliki strateg, vodja hrvaške kmečke stranke, Vlado Maček, odklanja tudi v najnovejši Paveličevi krizi vsakršne ponudbe za podpiranje marionetne vlade.

Petnajst tisoč oboroženih partizanov, ki imajo v svojih rokah precej ozemlja v okolici Zagreba in drugih mest, ter tudi nekatere predele ob hrvaško-madžarski meji, smatrajo, da je dr. Maček v svojem zaporu njihov veliki vodja.

Pavelić, ki bi bil rad sestavil bolj popularno vlado v Zagrebu, se je zopet obrnil k 72-letnemu hrvaškemu voditelju v njegovem zaporu — toda pogoj dr. Mačeka so bili taki, da bi bili pomenili odstop Pavelića. Ti pogoji zahtevajo razpustitev ustaških organizacij in njihov politične in vojaške sile, amnestijo vseh političnih ujetnikov in formacije nove vojaške vlade.

DRUGA OBLETNICA SMRTI

V petek, ob 7. uri zjutraj se bo v cerkvi sv. Vida brala zadušnica za pokojno Terezijo Prijatelj, ob priliki druge obletnice njene smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravi udeležijo.

Predloga za podporo družinam vojakov sprejeta v senatu

Višje vsote določene za žene in otroke vojakov Predloga v Beli hiši

WASHINGTON, 20. oktobra. — Senatna zbornica je včeraj osvojila predloga za zvišanje podpore osebam, ki so odvisne od vojakov v armadi. Sedaj gre predloga v Belo hišo.

V končni obliki, v kateri je bila poslana predsedniku Rooseveltu v podpis, predloga določa, da žena vojaka z enim otrokom prejme \$80 mesečne podpore in dodatnih \$20 za vsakega nadaljnega otroka. Sedaj dobiva vojakova žena z enim otrokom \$62 podpore na mesec in dodatnih \$10 za vsakega nadaljnega otroka.

PISATELJ, UJETNIK NACIJEV, BAJE UMRL

Iz Londona se poroča, da je glasom berlinskega radia umrl v nacijskem koncentracijskem taboru slovit francoski pisatelj Romain Rolland, star 77 let, katerega je Lev Tolstoj nekoč imenoval "vest Evrope". (Nemška novinarska agencija DNB pa je poročila o Rollandovi smrti zanikala.)

Rolland je leta 1915 dobil Nobelovo nagrado za roman "Jean Christophe" in je 24 let preživel v Švici v prostovoljnem izgnanstvu, odkoder se je vrnil v Francijo leta 1936. Ko je izbruhnila prva svetovna vojna, je napisal vrsto pekočih napadov na francoske in nemške militariste, radi česar je bil od strani francoskih nacionalistov zelo obsovačen.

DESETA OBLETNICA

Ob priliki 10. obletnice smrti Helene Marzlikar, se bo v petek, ob 6:30 uri zjutraj brala zadušnica v cerkvi sv. Vida. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se udeležijo.

HIMEN

V soboto ob 9. uri zjutraj se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Miss Dorothy Alice Zugel, hčerka poznane družine Mr. in Mrs. Martin A. Zugel, 6308 Carl Ave. in Mr. Cyril Stanonik, 1116 E. 67 St. Novoporočencema čestitamo in želimo vse najboljše v zakonskem življenju!

SOVJETSKE ČETE PRITISKAJO NA POLOTOK S SEVERA IN VZHODA

LONDON, 21. oktobra. — Brzojavke iz Moskve poročajo danes, da je v teku masen beg Nemcev s krimskega polotoka, medtem ko ruske čete prodirajo, da zapro zadnjo pot za nemški umik od severa in trgajo po slednjo skorjo protekcije za nacije od vzhoda.

Informacije, ki so bile prinesene v Moskvo skozi nemške linije, ustvarjajo vtis, da nemške posadke na Krimu bežijo preko zadnje železniške proge, ki jim je še odprta, in katera drži preko Perekopskega zemeljskega mostu.

Nemci so desperatni

Nemci desperatno zbirajo rezerve in bombnike v ozemlju ob ovinku Dnjepra, ampak Rusi, ki so na severu že prodrli zapadno od Krima, so vrgli svoje kolone

šest milj dalje in dospeli do železniške proge, ki teče v mesto Krivoj rog, kjer se nahaja važno železniško križišče in center železne industrije. V tem izpadu so ruske čete pobile 1,500 Nemcev.

Past za nacije ob Dnjepru

S temi operacijami skušajo Rusi očividno zajeti nemške čete, ki branijo linijo na ovinku Dnjepra. Ako se ruski načrt obnese, bo položaj nacier na Krimu postal nevzdržen.

Poleg tega so Rusi očistili en nadaljni distrikt Melitopola, vzhodno od Krima, kjer se nahajajo Nemci že več kot teden dni na brezupni obrambi. Dalje od Melitopola se raztegajo na milje daleč ravne stepe, kjer je obramba nemogoča.

3,385 začasno oproščenih

Preiskava lista "Plain Dealer" je ugotovila, da se nahaja v raznih uradih zvezne vlade v državi 3,385 samcev in zakoncev brez otrok, ki so začasno oproščeni vojaške službe. V tej številki je vključenih 1,725 civilistov, ki so zaposleni pri armadi, 819 civilnih uposlencev mornarice in 941 uslužbencev raznih agencij federalne vlade.

POROKA

V cerkvi sv. Lovrenca se bosta v soboto ob 10. uri zjutraj poročila Ann Magdalenc, najmlajša hčerka družine Mr. in Mrs. Frank Magdalenc, Prince Ave., in Raymond Sternot, sin Mr. in Mrs. Frank Sternot, Sylvia Ave. Ženin se nahaja pri mornarici v Great Lakes, Ill., odkoder bo prišel na dopust za devet dni. Naše čestitke!

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znanke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

VAŠ DAR BO POMAGAL REŠITI ŽIVLJENJA

Celo pri nas v Ameriki, ni bila nobena šala, ko so bili tisoči odvisni za grizljaz od dobrotelnih ustanov, ki so delile pomoč žrtvam depresije. Ampak pomislite na gorje ljudskih mas v krajih, skozi katere divja bojna vihra. Pomoč za te uboge ljudi je nujna, in čim več denarja bo na razpolago, temveč življenj bo rešenih. Zato posežite v žep in darujte, kolikor morete za Vojni sklad. Kampanja je sedaj v teku in do 28. oktobra, ko se bo zaključila, moramo v našem mestu v ta namen zbrati vsoto \$5,540,000.

“ЕНАКОПРАВНОСТ”

 104

Britanski in ameriški državniki so izjavili, da A.M.G.

plaćila, ki ga dobi del
pošteno opravljeno delo
Torej: vsi v krog, da
mo tiste, ki žrtvujejo
vse.

"OPATOV PRAPORŠČAK"

SPISAL FR. REMEC

(Nadaljevanje)

— Mati, vi ste neumni. Prav res, da ste neumni. Kaj je hiša brez moškega? Farovška kuharica, tista Lojzka, ki je prej služila v St. Vidu, mi je enkrat dejala: Matija, če že ni moškega, saj en par moglih hlač mora biti vedno pri hiši. Tako mi je pravila Lojzka, in to je bila pametna ženska. In zato vam prinesem par hlač, da jih obesite na vrata — tujim ljudem za strašilo, vam pa za tolažbo, da čuva nad vami sam Matija Jazbec.

— Tepec — to je bilo vse, kar je odgovorila starka.

— Tepec? Kdo je tepec? Ali sem jaz tepec? Strela božja, če mi to še enkrat rečete, vam preverim kolibo. Meni je Rovnan naročil, naj čuvam vas in Polonico in jaz izpolnim svojo obljubo. Če vam je to všeč, ali če vam ni všeč — je meni vseeno. Jutri prinesem hlače in te bodo visele na vratih in vsak dan bom prihajal zjutraj ali pa zvečer, da vidim, kako je pri hiši. Tako bo in nič drugače.

Starka še odgovora ni dala, nego je šla v hišo, Matija pa je sedel poleg Polonice na klop in kolikor je njemu sploh bilo mogoče nežno začel praviti:

— Ali si že kdaj videla, kako vjam jastreb svoj plen?

Polonico je to vprašanje presenetilo.

— Seveda sem videla!

— Kaj ne — jastreb kroži nekaj hipov po zraku, potem pa švigne kakor strela z neba nizdol in — plen je v njegovih krempljih. Vidiš, punca — Matija se je primaknil bližje in začel govoriti s pritajenim glasom — vidiš punca, na svetu je tudi dosti moških, ki so kakor jastrebi. Če bi te kateri teh videl, bi tudi švignil nizdol in te skušal v kremplje dobiti. Sem na samoto se sicer težko kdo izgubi, ali mogoče je vendar.

— Ne bojte se zame, je priponila Polonica. Ponoči se ne-

ben človek ne upa sem gor po dnevi pa je dosti sosedov, ki bi prihiteli na pomoč.

— Nikdar se preveč ne zanašaj na sosedo. Zanašaj se sama nase. In če bi se ti približal kak jastreb — brani se.

Matija je segel v svoj jopič in vzel iz žepa fino izdelano bodalce.

— To-le, Polonica, nosi vedno pri sebi. Nekdaj je to bodalo nosila pri sebi imenitna italijanska gospa. To bodalce ti bo v večjo pomoč, kakor če obesiš na vrat še toliko škapulirjev. Zdaj je v samostanu vse polno vitezov in njihovih hlapcev. To so nevarni ljudje, ki nobene ženske ne puste v miru. Če bi kdo iztegnil svojo roko po tebi — kar suni.

— Hvala vam, je odgovorila Polonica in vzela bodalce, katero je obdujevala. Vi ste res dobri.

— Kajpak da sem dober, se je smejal Matija. In po Rovnanu nič ne žaluj. Teh par tednov, kar bo na potovanju, boš že prebila. Saj ni šel med divjake, da bi se mu moglo kaj zgoditi. No, in če že ne pride nazaj ali si pa izbere drugo, pasja dlaka — če bi drugače ne šlo, te pa vzamem — jaz!

In zdaj se je še Polonica vzlic svoji žalosti zasmejala na glas.

XII.

Minulo je več tednov, odkar je bil Rovnan odšel v Rim. V zatiskem samostanu je bilo še vedno polno gostov, ki so veselo in brezskrbno živeli in si kratili čas s pijačevanjem, z lovom in z igranjem. Tudi javni cesarski notar Leutbin iz Ljubljane se je mudil v samostanu in imel menda mnogo opravil, ker je cele ure predsedel v opatovem stanovanju. Menihi so bili skrajno nezadovoljni, ker so slutili, da je cesarski notar Leutbin prišel v zadevah, ki u-

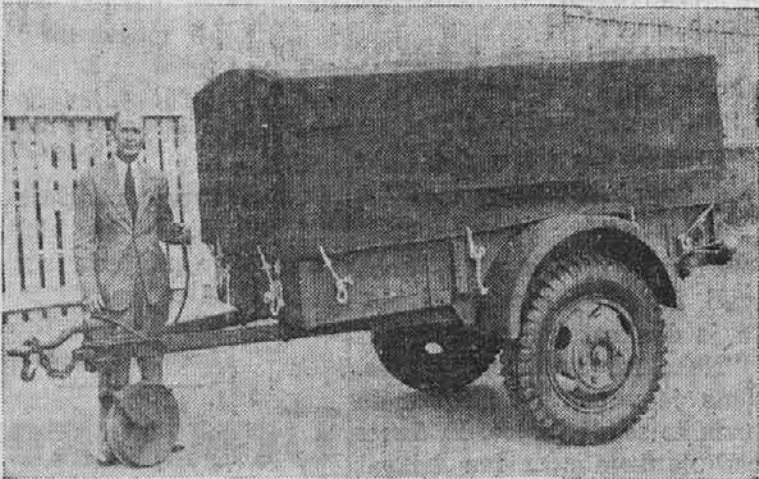
WORLD'S BIGGEST "MAKE-UP" JOB UNGILDS THE LILY

When a crew of mountain climbers recently set out to "make-up" 50 square miles of mountains for a movie, they were told their job was to "ungild the lily." The picture was to be taken in technicolor, which emphasizes yellow. The make-up job, therefore, was to subdue the yellow in the cliffs, trees, bushes, flowers and shrubs. Instead of the usual make-up kit of cosmetics, these photographic experts shouldered spray guns filled with Texolite, a paint that is mixed with water, that dries quickly and which can be tinted to any hue desired. They went hiking about, peering through a little spectrum wheel, hunting for whatever looks yellow. Then they would spray it with the proper shade of Texolite.

This gigantic "make-up" job was done in the High Sierras, which were chosen as the location of the picture because it looks so much like the Guadarrama Range in Spain, where the story of Paramount's new picture, "For Whom The Bell Tolls" is centered.

BANTAM IS BIG BROTHER TO SMALL WAR PLANTS

Something is really being done about war orders for small manufacturing plants. Through the work of the Smaller War Plants Corp., twenty-four factories in various parts of the country, most of them of smaller size and without previous war work, start production in August on the Army's cargo trailer shown in the photograph. A. W. Aspin, chief engineer of the American Bantam Car Company, who is seen inspecting it, is Chairman of Army Ordnance's Trailer Integration Committee with headquarters in Butler, Pa., whose job is to see to it that every trailer made by the 24 plants is identical with every other. Working with Army Ordnance officials, American Bantam engineers redesigned this trailer from all steel to part wood, which will save hundreds of tons of critical metal on present and future trailer orders.

tegnejo samostan jako mnogo stati. Ali menihi se niso mogli ganiti, ker jim je bilo še vedno prepovedano zapustiti samostan.

Med kmeti pa je vrelo. Opat je od njih zahteval vedno več denarja, opatovi gostje pa so kmetske žene in hčere nadlegovali tako, da so večkrat nastali krvavi boji. Tudi Pavel Glogvic se je bil vrnil v samostan in je pogostoma obiskoval grad v St. Lambertu, da bi si pridobil ljubezen lepe opatove sestre. In kadar je Margareta zopet in zo-

pet odklonila njegove ljubavne ponudbe, se je Pavel Glogvic napil in je z drugimi plemenitimi divjal po vaseh.

Opat je bilo malo videti. Z rana, kadar je v samostanu še vse počivalo, je skrivaj in oblečen kot navaden lovec zapustil samostan in brez spremstva krenil v gozde. Časih ga vse dopolodne ni bilo nazaj.

Albertus je bil vsakdanji gost pri Polonici. Nekega dne je bil nekoliko krvav prišel pred kočo in prosil vode. Povedal je Polonici in njeni stari materi, da je bil v samostanski službi kot lovec, da pa je pobegnil, ker je pretepal meniha Jurja, ki neke mu kmetskemu dekletu silo delal. S tem se je starki močno prikupil. Verjela je, da je tujec zdaj tatinski lovec, saj se je večkrat zgodilo, da je kdo iz samostana pobegnil in se potikal po gozdih, in zaupala mu je tembolj, ker ni nikdar prosil za prenočišče ter se vedno jako resno in dostojno vedel. Matija, ki je redno vsak dan prihajal, bi bil sicer jako rad videl tega tatinskega lovca, a nikdar se mu ni posrečilo, da bi bil nanj naletel. Sicer je pa njegova nezaupnost kmalu izginila, ko je od Polonice izvedel, da je skrivnostni tujec nikdar z nobeno besedico ne nadleguje.

Prišel je pa dan, ko je bil Matija kaj neprijetno prebučen iz te zaupnosti. Prinesel je bil bučo vina na hrib in zadovoljno srkaje ružno kapljico, sedel v izbi ter dražil Poloničino babilico z vsakovrstnimi burkami, ko so se vrata odprla in je v hišo stopil skrivnostni tatinski lovec. Matija je na prvi pogled spoznal opata, opat pa je spoznal njega, a vendar sta se premagala in tega nista izdala.

— A — ti si torej tisti tatinski lovec, ki zahaja semkaj, je začel Matija z veliko ravnodušnostjo razgovor. Na — pij, da si dušo privežeš!

Ponudil je opatu bučo z vinom in ta — misleč, da ga Matija ni spoznal — se ni branil. — Šlišal sem že dosti, da va-

ruješ te ženske, ki živijo tod na samoti, a ogibal sem se te, ker se bojim, da me izdaš samostanskim gospodom, pravi opat.

— Res je! Izdati te moram. To je moja dolžnost. Saj bi še odveze ne dobil, če bi pri spovedi povedal, da sem te zasačil, pa te nisem prijel.

— In če bi se jaz branil? Če bi jaz ne hotel iti s teboj? je vpraševal opat.

— Ho-ho, se je smejal Matija. Kaj misliš, da bo mene hu-

pekel? Prav nič ne bo vprašal, kar prijel me bo. Seveda, če mu bom ušel — potem me ne spravi v peklo.

— Nehaj vendar s temi burkami, se je zdaj oglašila starka, in pusti moža v miru.

— Burke? Kdo pa uganja burke? Kaj delajo samostanski vojaki burke? Še kadar sem se ga nasrkal, ne delam burk. Ta mož krade samostansko divjčino. Moja dolžnost je, da ga primem in peljem v samostan.

Tak je naš ukaz in jaz sem

zvest služabnik premilostnega gospoda opata.

Tako je govoril Matija z veliko rešobno. Starka in Polonica sta se čudili, Matija pa se je obrnil do dozdevnega tatinskega lovca in rekel:

— Najbolje bo, če greš sam z menoj. Malo te bodo zaprli, pa bo dobro. Prav lahko boš prestal, saj premilostni gospod so dobrega srca in radi odpuste, če se jih prosi.

(Dalje prihodnjik)

OGLAŠAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

In a few days well-known New York publishers, Harpers, will release a book which before the end of 1943 will be read by hundreds of thousands of people all over the U. S., including many important Washington officials, especially those who are working out military, relief and political plans for Yugoslavia and the Balkans. The book is expected to be published also in London and in translations in Russia, Mexico and Brazil. But—

"My Native Land"

By Louis Adamic

will be of special interest to Slovenians and other Yugoslav Americans, because it is about their and their parents' native land—Slovenia—Yugoslavia—the scene for over two years now of the most amazing warfare which is at once resistance against Axis occupation, civil war, revolution and counter-revolution, and a hint of what is going to happen in the rest of Europe and probably in other parts of the world.

In "My Native Land," Louis Adamic tells of the full exciting story of the South-Slavic lands and peoples from the seventh century to the present.

§ Why did the "Old Slavs" leave Russia and settle in the Balkans and in Central Europe? And do their descendants now want to go "back home" to Russia?

§ Why are Slovenians Slovenians? How did it happen that Croats became Croats? And that Serbians became Serbians? Croats and Slovenians are Catholics and write latinica, while Serbians are pravoslavni and write cirilica. Why?

§ Did Primož Trubar save the Slovenians as a nation? Why and how did the "Yugoslav idea" start in Croatia? How did Napoleon, Jernej Kopitar, Vuk Karadžić, Bishop Strossmayer, Ivan Cankar, Peter Radić, King Peter I, Svetozar Pribičević, Anton Korosec and Yugoslav immigrants in America contribute to the development of the "Yugoslav idea"?

§ What went on in London and on Corfu during 1916-18? What sort of man was Nikola Pašić? Why did he and Sforza become close friends? What sort of man is Sforza? Why were Primorsko and Istria sold out to Italy?

§ Was Yugoslavia created too hastily in 1918? Whose fault was that? What were some of the other mistakes committed in Belgrade, Zagreb and Ljubljana? Did King Alexander order Peter Radić killed? Why did he exile Pribičević? Why did Korosec serve Alexander and Prince Paul during the dictatorship?

§ Who killed King Alexander and why? Why did he appoint Prince Paul as chief regent? Why did Paul sell out Yugoslavia to Hitler and Mussolini? What about Milan Stojadinović, Milan Nedić, Ante Pavelić, Miha Krek, Franc Snoj, Marko Natlačen?

§ What really happened in Yugoslavia in March and April 1941? Why was the Yugoslav army unable to resist Hitler even for a few days? Who betrayed whom?

§ Who is Draža Mihajlović? Who are the Partisans? Who is Tito? Are Josip Vidmar and Boris Kidrič the new leaders of Slovenia? Why did the Slovenian Partisans kill 15 priests? Are they "criminals" or patriots? Why did they kill the Reverend Lambert Ehrlich in front of his church in Ljubljana? Why did they assassinate Natlačen?

§ Is Vladko Maček, the Croatian leader, a Slovenian? What has been his role in Yugoslavia before and after 1941?

§ How many Serbians were killed by Pavelić's Ustashi? How many Croats were slaughtered by Mihajlović's Chetniks?

§ How many Slovenians were killed by Italians and Germans? How many Slovenian villages were burned? Will anything be left of Slovenia after the war?

§ What about Primorsko and Trieste and Istria, Rijeka and Zadar? Will Italy keep them? Are pan-Serbian politicians still working with Sforza? If so, why?

§ Has Yugoslavia a future? How strong are the Partisans?

§ Who will control the South-Slavic countries after the war—America, Britain or Russia? Might not the Balkans be sovietized? What kind of arrangements in southeastern Europe is the Vatican working for?

§ Is a South-Slavic or a Balkan federation possible? Will Britain permit it?

§ Why is President Roosevelt thinking about Yugoslavia, about the Balkans, about the postwar problem generally? Will he run in 1944 and be reelected? If not, how will that affect the future of the Balkans, of Yugoslavia, of Slovenia?

§ What can you do to help bring about a better future for the Slovenian, Croatian and Serbian peoples?

These are some of the questions answered in "My Native Land," Louis Adamic's eleventh and most substantial book. It deals with Slovenia, with Yugoslavia, but also with the whole European problem as it concerns us as Americans whether we were born in Yugoslavia or not.

THESE ARE 530 PAGES OF SMOOTH, EXCITING READING; 7 MAPS AND OVER 60 PICTURES, INCLUDING DRAWINGS OR PHOTOGRAPHS OF LJUBLJANA, TRIGLAV, BOHINJ; OF PRIMOŽ TRUBAR, ANTON KOROSCEC, IVAN CANKAR, OTON ZUPANČIC, AND LAMBERT EHRLICH LYING DEAD IN FRONT OF HIS CHURCH WHERE THE PARTISANS KILLED HIM...

Due to paper shortage, only a limited number of copies of "My Native Land" are being printed immediately, while the demand for the book is bound to be great. If you want one or more copies, order them AT ONCE to insure getting them. Go to your local bookseller, tell him how many you want, and ask him to reserve them for you and to notify you when they arrive.

Use the order blank below and you will receive copies autographed by Louis Adamic. Order for your friends, for your lodge or club, as many copies as you wish; only order as soon as possible.

Price \$3.75 a copy

Order Today!

ORDER BLANK FOR AUTOGRAPHED COPIES

LOUIS ADAMIC,
MILFORD, NEW JERSEY

Please send me.....copies of "My Native Land" at \$3.75 each. I enclose check or money order for \$.....
My address (write clearly):

Send gift copies of "My Native Land" to the boys in the Army and Navy. If you can buy several copies, present them to your local public, college and high-school libraries and to prominent people in your city or neighborhood—to editors and radio commentators, to clergymen, teachers and club officials—to everybody who ought to know about Slovenia and Yugoslavia.

Konjička bom kupil...

Gospodarska zgodba
SPISAL: F. S. FINŽGAR

(Nadaljevanje)

"Zares lepa rž!"
"Kako je to pšenico vrglo!"
"Kako se pozna črv na tem travniku."

Takole sta se prav po malem menila vso pot do ščucinovih.

Ko je France zagledal Metko, je oživel. Vesel je bil in ponosen, ko je prišla iz hiše in tlesnila z rokami: "Jehhata, France, kako imaš lepega konjička!" In prišla je še mati, tipala mehek sedež na koleslju, in sestra in sosedje in vsi so se čudili in hvalili. Ko so spravili konja v hlev in so se sosedje, pokimavajoč si, da vedo, kaj pomeni ta obisk, razšli, so sedli pri ščucinovih za mizo, in boter škabrne je izpregovoril:

"Štucinka, ali naj ti povem, čemu sva prišla? Ni treba; saj vsi vemo, kaj ne. Torej, ali mu daš Metko ali ne?"

In začelo se je tehtanje dote, ugovori in prigovori, celo brez solz ni minulo. Ali minulo je, kljub ugovorom, in sicer tako, da se peljeta France in Metka v torek dopoldne na faro postavljat okolice in da bo koj prihodnje nedeljo izključno enkrat za trikrat. In ko je bilo vse to dognano in je boter škabrne povedal modrih naukov dolgo vrsto, sta napregla in se odpeljala.

France je bil vesel, da se mu

celo Heriko nič več ni smilil in ga je sam prignal z bičem in besedo.

Ko sta se pripeljala do vasi, je stala pred krčmo gruča mož in fantov, ki so se ozrli, ko so zaslišali voz.

"Boter, za kozarec vina dam, ko sva tako lepo opravila."

"Pa daj," je rekel škabrne.

France je zavlil po klančku, ki je vodil od ceste proti gostilni. Može pred gostilno so prekinili glasni pogovor in so gledali konjička.

Kar se hipoma sredi klančka konj ustavi.

"Ljudi se je zbal," je izpregovoril France.

"Hi, kaj bi se obiral," ga je pognal boter.

Konj je začel iti ritenski.

"Zavri," je velel škabrne in segel po vajetih in biču.

"No, hodi!" švignil je po zraku z bičem. Konj je rinil nazaj, da mu je zlezal ob zavrtim vozu komat na ušesa.

"Kajon!" je zavlil boter in vseknil konja. Heriko je začel biti in vrgel noge čez štrange. France je skočil z voza.

"Pojdite doli, boter. Prestrmo je."

"Kaj? Prestrmo! Po strehi mora speljati s takim vozičem dva človeka. Hi!"

Izpred gostilne se je oglašil s me h. Nekdo je zaklical: "France, tišči mu! Hahaha!"

France je prijel konja za brzde. Toda Heriko se je vspel, da je zapokalo oje.

"Štatljiv je, mrha," je zamrmral boter in lezel z voza.

Možje izpred krčme so se bližali vozu. France je pogovarjal

TOUR ALLIED WAR FRONTS

LONDON, ENGLAND (Soundphoto)—General Jacob J. Devers, left, is shown as he met two of the United States senators, out of a party of six, who arrived in London, England, recently on the first stop of their tour of Allied war fronts. Senator Henry Cabot Lodge, Republican, from Massachusetts is shown, center, with Senator Albert Chandler, Democrat of Kentucky, right. General Devers commands U. S. Ground Forces in England. This soundphoto was radioed from England.

konja, ki je koptiljal na cesti in se poganjal sem in tja in nazaj, samo naprej ne.

Iz gručee so streljale pikre opazke:

"France, preveč ovsia ima in premalo biča!"

"Eno kilo bonbončkov mu kupi!"

"Oh, na voz deni to kožo in ti pelji, če ona noče!"

"Ob lance bi vzel s seboj in mu jih posmodil pod rep."

"Pusti ga, naj se nastoji sredi ceste. Do jutri se bo že naveličal."

France je bil ves trd od jeze in sramote. Škabrne je ostal miren in resen.

"Stran," je zavlil in stoječ na tleh ob vozu prijel vajeti. France je spustil konja, stopil h koleslju in rinil.

"Hi-jo-hot!" je zavlil boter, udaril po konju, napel vajti. Heriko se je vspel, ali že mu je priletel bič na pleča — in v skoku je planil vrh klanca.

"Je-e-ha! Stoj!" je zavlil boter pred krčmo in privezal konja.

"Ala, šimen krčmar, vina!"

Pri vozu sta izpila. France ni izpregovoril besedice, boter je pa pred ostrimi sodniki — sosedu dobro zagovarjal konja. Nato sta sedla in se naglo odpeljala.

Ko je bil konj v hlevu, je stopil boter pred Franceta in mu rekel:

"Križi božji — in povem ti, takoj od hiše s to mrho!"

"Ali se ne bo podal?"

"Proč z njim, ti pravim. Kdaj poteče dan odprte kupčije?"

"V torek."

"France, proč z njim. Boga hvali, da se ga moreš iznebiti. To je dvakrat kajon ta konj."

"Nekoliko hudoben je res. Mene je udaril na stegno, da imam še sedaj črnico. In danes med naukom sem mu trikrat skoro v jasli ušel."

"Vidiš! Proč z njim in takole bo. Poslušaj: Jaz ti posodim našega sirčka. Še pred dnem jutri naprezi in takoj v Dolgo vas. Do noči se lahko vrneš."

"Ali res mislite?"

"Kar tako mora biti, če imaš kaj pameti. Kdo bo imel tako

zver, ki ima vse slabe lastnosti. Bije po domačih, pelje, kadar se mu zljubi — pasja noga — zastonj ga ne maram. Če boš hotel konja, ga midva kupiva. Torej jutri ob štirih bo že moj sirec nakrmljen. Kar ponj priidi. Tega cigana pa priveži k njemu, naj caplja prazen. Toda Kajona pozdravi, da se mu bo nos zavihal do pleše. Lahko noč!"

Pa ni bila lahka Francetu, ko ni zatislil oči vso noč.

VI.

Konjička nazaj.

Že ob treh je France vstal in se začel pripravljati za pot. Tiho je hodil po sobi, tiho šel iz hiše v hlev krmiti konja. Toda mati ga je naglo začutila. Bede je razmišljala, kam bi se napravljaj sin. Ko se le ni oglašil, je vstala in ga šla vprašat.

"France, kam greš tako zgodaj?"

Njen glas je bil žalosten.

"E, kdovekam," je France odgovoril zadirčno in si snažil čevlje.

"Ljubi sin, nikar tako. Vem, da nama ni nič mar, ko smo ti izročili, ali majčkeno ljubezni sva pa z očetom le še vredna. Tako življenje — je tako trpljenje, kakor ga ni še bilo pri naši hiši."

"Konja peljem Kajonu nazaj," je razodel sin hladno. Ob tem mu je padla krtača iz rok in mati je videla, da se mu je roka tresla.

(Dolje prihodnje)

Urednikova pošta

(Nadaljevanje z 2. strani)

Dragi rojaki in rojakinje iz 32. varde, nikogar naj ne bo med nami, da bi se 2. novembra odtegnil volitvam ter s to odtegnitvijo koristil nasprotniku našega rojaka in sedanjega župana Frank J. Lauschet in njegovega podpornika v mestni zbornici John J. Princa. — Pojdimo voliti in mirno nam bo pri sreči, da smo zadostili narodni dolžnosti.

Odbor "Lausche for Mayor and Prince for Council" 32. Ward.

Za delavce

MOŠKI

16 do 60 let stari
DOBIJO DELO
DOBRA PLAČA

Goodman Mattress, Inc.
275 E. 131 St.

NEIZKUŠENI TEŽAKI
NUJNO VOJNO DELO

Plača od ure in "overtime"

Easy Assembly

5405 EUCLID AVE.

SNAŽILKE

za našo novo moderno
CAFETERIA KUHINJO

Visoka plača od ure in bonus

Damo uniformo in obede

Thompson Aircraft

Products Company

23555 Euclid Ave.

CAFETERIA DELAVCI

MOŠKI ALI ŽENSKKE

KUHI

PEKI

COUNTER DEKLETA

WAGON OPERATORJI

MOŠKI ZA SKLADIŠČE

PORTERJI, ITD.

Dobra plača od ure, izvrstne

razmere

Zglasite se pri

FRED SCHILLFORTH

Cleveland Pneumatic

Aerol Inc.

20001 EUCLID AVE.

Za delavce

Moške se sprejme

DA PODPREJO NAPAD

Naše delo je vojno delo; mi izdelujemo isti produkt v mirnem času; pridite, da se pogovorimo.

Mnogo del odprtih

Ne zahtevajo predznanja

Lepa prilika služiti dober denar, dokler se učite dobičkanosnega dela. Visoka plača na uro z avtomatičnim zvišanjem po štirih tednih na produkciji.

Veliko overtime

Potrebujemo tudi

mizarje

pomagače pri kleju.

pomagače pri formiranju

Willard Storage

Battery Co.

246 E. 131 St.

(blizu St. Clair)

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zv.
šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1424 Argonne Rd.,

South Euclid

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River

Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne prijavite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zv. do 5. zv. dnevno

razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se

zahteva

THE OHIO BELL

TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

Plača od ure

THE CLEVELAND

TRACTOR CO.

19300 Euclid Ave.

TEŽAKI

za

STOCK HANDLING

SPREJEMNI ODDELEK

ODDAJNI ODDELEK

STAVBINSKI ODDELEK

SPLOŠNA DELA ZUNAJ

Plača od ure

THE CLEVELAND

TRACTOR CO.

19300 Euclid Ave.

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za

splošna tovarniška

dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na

EMPLOYMENT OFFICE

1256 W. 74 St.

National Carbon

Co., Inc.

Mali oglasi

Družina

s 4 odraslimi osebami želi dobiti v najem stanovanje s 4 ali 5 sobami, na St. Clair Ave., ali pa med E. 70 St. in E. 118 St. v bližini St. Clair Ave. Kdor ima za oddati v najem, naj pošle naslov v uradu Enakopravnosti.

SOUND SYSTEM

INDOOR OR OUTDOOR

Posebni popust za društva

B. J. Radio Service

1363 E. 45 St. — HEnd. 3623

VSE KARKOLI

potrebuje se od zobozdravnik, bodi izvečenje zob, polnjenje zob in enako lahko dobi v vaši polno zadovoljstvo pri dr. župniku, ne da bi zgubili pri tem dosti časa. Vse delo je narejeno, kadar vam čas pripušta. Uradni naslov:

vhod na 62. cesti

Knausovo postopje

6131 St. Clair Ave.

CE POTREBUJETE

novi streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service

1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME., 4767

V Collinwoodu

je naprodaj hiša za dve družini, s 8 sobami. Cena je \$7,000. Nahaja se blizu Grovewood Ave. Lastnik živi v drugem mestu in bi rad prodal v kratkem času.

Vprašajte pri

MATT PETROVICH

Real Estate & Insurance

595 E. 140 St.

KE. 2641 ali GL. 0422

Mr. in Mrs.

Joe Sustarsic

GOSTILNA

6702 St. Clair Ave.

Prijazno vabimo prijatelje in

znance, da posetijo našo gostilno, kjer bomo ob vsaki priliki postregli z dobro pivo, žganjem in vinom ter okusnim prigrizkom. Vsak petek in soboto večer je na razpolago fina godba za zabavo.

If You Suffer From

CONSTIPATION!

Try This Famous British Medicinal

Salts Now Being Made in U.S.A.

In a glass of hot water put one teaspoonful of Kruschen Salts and drink about half an hour before breakfast. If to 20 minutes later follow with your usual breakfast of hot coffee or tea. Usually within half an hour you get prompt and effective relief and should begin to feel bright and refreshed again. Be sure to follow the simple directions.

Now keep this up for 5 straight days. Just see if you too don't discover why thousands have found hot water and Kruschen Salts so beneficial in relieving that dull, constipated "out-of-sorts" headachy feeling. Get Kruschen Salts today—at all drug stores.

Gray Hair?

NEW VITAMIN

RESTORES

NATURAL COLOR

Free Booklet Tells Of Thrilling

Discovery! New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, natural color to gray hair in nature's own way.

Scientific investigation has revealed that gray hair in many cases may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results.

Not a dye—not a tint—not a drug—no chemicals! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves balding, capped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St., Chicago, Ill., Dept. 5

Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name.....

Address.....

City.....State.....

Pride v CLEVELAND

FOUR FREEDOMS WAR BOND SHOW

SPONSORED BY THE U. S. TREASURY DEPARTMENT,
THE SATURDAY EVENING POST AND THE MAY CO.

Otvoritveni dan Ponedeljek, 25. okt.

★ VIDITE